

ROLI I SHËRBIMIT PEDIATRIK NË KUJDESIN PARËSOR SHËNDETËSOR

Gëzim Krasniqi

Specialist i Pediatriisë

Shërbimi Pediatrik në QKMF
Dr. Shpëtim Robaj " Malishevë

Sipas udhëzimit të fundit administrativ për organizimin, strukturën, përcaktimin e shërbimeve dhe veprimtarinë e institucioneve të kujdesit parësor shëndetësor, shërbimi Pediatrik nuk parashihet të jetë pjesë e Kujdesit parësorë përveq aty ku ka Maternitet, kurse Specialistët e Pediatriisë mund të kryejnë këto shërbime deri në pensionim.

Implementimi i konceptit të Mjekësisë familjare duhet të ketë parasysh edhe gjendjen e sistemit Shëndetësorë në Kosovë, aspektin demografik dhe ekonomik të popullatës dhe aspektin kadrovik të profesionistëve shëndetësorë.

Disa nga pikat e fushëveprimtarisë së Kujdesit parësor shëndetësor ku prania e Pediatriit është nevojshme janë:

- Kujdesi shëndetësor parandalues specifik ndaj fëmijëve dhe grupeve nën risk,
- Rehabilitimi shëndetësor i fëmijëve me çrregullime trupore dhe psiqike në zhvillim.
- Përcjellja dhe promovimi i vaksinimit,
- Promovimi i gjdhënjes dhe ushqimit të shëndetshëm,

Këtu duhet të shtohet edhe nevoja e madhe për kujdesin neonatal, përcjellja e rritjes dhe zhvillimit të fëmijëve gjatë vitit të parë, parashkollorë dhe shkollorë, mundësia e për kryerje e skriningut për sëmundje të caktuara, diagnostifikimi me kohë i anomalive dhe sëmundjeve të tjera që kërkojnë ekzaminim dhe trajtim më të avaucuar.

Për të treguar qëllimin e prezantimit të opinionit tim mbi nevojën që ka Kujdesi parësor shëndetësor për shërbimin Pediatrik po ju paraqes disa të dhëna të prgjithëshme nga institucioni ku unë punoj:

Në QKMF „Dr. Shpëtim Robaj” në Malishevë në 6 mujorin e parë të vitit 2021 janë kryer 27982 vizita në total, prej tyre 8069 apo 28.83% janë vizita specialistike të kryera në shërbimin e Pediatriisë. Prej këtyre pacientëve, 812 janë të moshës neonatologjike apo rreth 10% e vizitave. Këtu nuk janë llogaritur vizitat konsultative në shërbimin e urgjencës dhe vaksinimit nga Pediatri si dhe ekzaminimet diagnostike Ultrasonografike.

Përqindja e fëmijëve të udhëzuar për konsultim subspecialistik dhe hospitalizim në Spital rajonal apo Klinikën e Pediatriisë sillet prej 2,1-2,8%.

Duke u bazuar në përvojën 17 vjeçare të punës në Shërbimit Pediatrik në Kujdesin parësor shëndetësor dhe duke parë vështirësitë e implementimit të konceptit të Mjekësisë Familjare në Sistemin Shëndetësor të vendit tonë po jap opinionin tim për rolin e specialistit të Pediatriisë në Kujdesin parësor shëndetësor.

- Në shumicën e vendeve që ne i marrim si model, ku me sukses është implementuar dhe vazhdon të funksionoj koncepti i mjekësisë Familjare, Pediatria përfshihet në Kujdesin parësor shëndetësor dhe vizitat Pediatrike përfshihet në pakon bazike të shërbimeve që do mbulohet nga sigurimi shëndetësor.

- Qasja e barabartë e pacientëve në marrjen e shërbimeve vazhdon të promovohet nga OBSH, si e drejtë univerzale dhe e garantuar. Prandaj ofruesit e shërbimit Pediatrik duhet të jenë njejtë të licencuar sikur në shërbimin privat ashtu edhe në atë publik në një vendbanim dhe jo t'i ofrohet vetëm në ordianca specialistike private dhe jo në institucionin publik.

- Funksionalizimi eventual i sigurimeve shëndetësore do të rritë shumë nevojën për blerjen e shërbimeve Pediatrike e si rrjedhojë nevojën që të ketë ofrues të mjaftueshëm të këtyre shërbimeve. Duke pasur parasyshë moshën re të popullatës sonë dhe nevojën e shtuar të fëmijëve për vizita specialistike prania e specialistëve të Pediatriisë në Kujdesin parësor shëndetësor që ofrojnë këto shërbime duhet të jetë i mjaftueshëm, i qasshëm, sa më afër atyre që kërkojnë këto shërbime.

- Kryerja e shërbimeve Pediatrike në Kujdesin parësor shëndetësor ndihmon në shkarkimin e nivelin dytësor (Spitalet rajonale) dhe tretësor (Klinikën e Pediatriisë) edhe ashtu të ngarkuar me vizita Pediatrike të përgjithshme duke iu mundësuar që institucioneve, të specifikojnë llojin e shërbimeve sipas nivelit të institucionit. Kjo mundëson edhe orientimin e investimeve në bazë të kapaciteteve të institucioneve dhe llojit të shërbimeve që ato ofrojnë. Poashtu është mbështetje e madhe edhe për Mjekësinë familjare e cila akoma është në fillimin e krijimit të përvojës në bartjen tërësisht të barrës në menaxhimin e institucioneve të kujdesit parësor shëndetësor.

- Zgjerimi i shërbimeve në QKMF duhet të bëhet edhe në bazë të specifikave të komunave për shkak të dallimeve në nevojat e secilës prej tyre. Këtu duhet të mirret për bazë numri i banorëve, pozita gjeografike dhe largësia nga qendrat e kujdesit dytësorë, karakteristikat endemike të komunave. Me tendencë të vazhdueshme për rritjen e performancës së QKMF si institucion që do të ofrojë (shesë) shërbime të ndryshme shëndetësore.

Argumentet të cilat u shtruan duhet të analizohen nga Institucionet vendimarrëse, shoqatat profesionale dhe organizatat joqeveritare në mënyrë që përkohësisht përmes udhëzimit administrativ për kujdesin parësor, e përfundimisht përmes ligjit për shëndetësi të sigurohet marrja e shërbimeve pediatrike nga Specialistët e Pediatriisë në kujdesin primar.

Korrespondenca:
dr.g.krasniqi@gmail.com